Seat No.---------

[A-17]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

F.Y B. A (EXTERNAL) Examination-2023

Subject Title: (૧) કુમારસંભવમ સ્વર્ગ-૫-કાલિદાસ

(૨)દશકુમારચરિત-ઉચ્છવાસ-૬-દંડી

No. of printed pages:- 02

Date: 08-05-23

Time: 10:00 A.M TO 01:00 P.M

F-YBASAN101

Total Marks: 100

પ્ર.૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઇપણ બે શ્લોકોનો અનુવાદ કરો. કરો (૧૦)

१ निशम्य चैनां तपसे कृतोधमां सुतां गिरीशप्रतिसत्कमानसाम्।
उवाच मेना परिरभ्य वक्षसा निवारयन्ती महतो मुनिव्रतात्।।

२ महार्हशप्यापरिवर्तनच्यु तैः स्वके शपुष्पैरपि या स्म दूयते ।
अशेत सा बाहुलतपोघायिनी निषेदुषी स्थण्डिल एव केवले ।।

३ स्थिताः क्षणं पक्ष्मसु ताडिताधराः पयोधरोत्सेघनिपातचूर्णिता।
वलीषु तस्याः स्खलितःप्रपेदिरे चिरेणनाभिं प्रथमोदबिन्दव।।

४ तं वीक्ष्य वेपथुमती सरसाङ्ग्यष्टिनिक्षेपणाय पद्मुदघृतमुद्वहन्ती ।
मार्गाचलव्यतिकराकुलितेवसिन्घुः शैलाघिराजतनया न ययौ न तस्थौ ।।

પ્ર.૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઇપણ બે સસંદર્ભ સમજાવો. (૧૦)

१ पदं सहेत भ्रमरस्य पेलवं शिरीषपुष्पं न पुनः पतत्रिणः।
२ न घर्मवृद्धेषु वयः समीक्ष्यते ।
३ शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम्।
४ फलेन हि पुनर्नवतां विघत्ते ।

પ્ર.૨ મહાકાવ્યનાં લક્ષણો આપો. કુમારસંભવમનું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૨૦)

અથવા

પ્ર.૨ કાલિદાસનું જીવન અને કૃતિઓનો પરિચય આપો.

પ્ર.૩ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઇપણ બે) (૨૦)

૧ પાર્વતીનું તપ

૨ કુમારસંભવમનું શીર્ષક

૩ બ્રહ્મચારી અને પાર્વતીનો સંવાદ

૪ પાર્વતીનું પાત્રાલેખન

પ્ર. ૪(અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પેરેગ્રાફનો અનુવાદ કરો. (૧૦)

१ अस्मिन्नेव च क्षणे किमपिनूपुरक्कणितमुपातिष्ठत् । आगता च काचिदङ्गना । दृष्टैव स एनामुत्फुल्लदृष्टिरुत्थायोपगूढकण्ठच्च तया तत्रैवोपाविशत् । अशंसच्च सैषा मे प्राणसमा, यद्विरहोदहन इव दहति माम् । इदं च मे जीवितमपहरता राजपुत्रेण मृत्यनेवं निरुष्मतां नीतः । न चशक्ष्यामिराजसूनुरित्यमुष्मिन्पापमाचरितुम् ।।

२ अस्ति त्रिगतो नामजनपदः । तत्रासन्गृहिणस्त्रयः स्फीतसारधनाः सोदर्या धनक-धानक-धन्यकाख्याः । तेषु जीवत्सु न ववर्ष वर्षाणि द्वादश दशशताक्षः क्षीणसारसस्यम्, औषध्या बन्ध्याः न फलवन्तोवनस्पतयः । क्लीबा मेधाः क्षीणस्त्रोतसः स्रवन्त्यः, पङ्कशेषाणि पल्वलानि, निँस्यिन्दायुत्समण्डलानि, विरलीभूतं कन्दमूलफलम् ।

३ अस्तिसौराष्ट्रेषु वलभीनामनगरी ।तस्यो गृहगुप्तनामनो गुह्यकेन्द्रतुल्यविभवस्य नाविकपतेर्दुहितारत्नवती । तांकिल मधुमत्या समुपागभ्य बलभद्रो नाम सार्थवाहपुत्रःपर्यणमैषीत् ।तयापिनवबघ्वारहसिरभसबिघ्नितसुरतसुखो झटिति द्वेषमल्पेतरं बबन्ध । न तां पुनर्दृष्टुमिष्टवान् ।

४ अस्ति शूरसेनेषु मथुरा नामनगरी । तत्र कश्चित्कुलपुत्रः कलासुगुणिकासुचातिरत्कः मित्रार्थ स्वभुजमात्रनिर्व्यूढानेकलकहः कलहकण्टक इति कर्कशैरभिख्यापिताख्यः प्रत्यवात्सीत् । स चैकदा कस्यचिदागन्तोश्चित्रकरस्य हस्ते चित्रपटं ददर्श । तत्र काचिदालेख्यगता युवतिरालोकमात्रेणैव कलहकण्टकस्य कामातुरं चेतश्चकार ।

પ્ર. ૪ (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સસંદર્ભ સમજાવો. (૧૦)

१ किमियं लक्ष्मीः? नहि नहि। तस्याः किल हस्ते विन्यस्तं कमलम्, अस्यास्तु हस्त एव कमलम्।

२ तात किं दृष्टानि कृतान्तविलसितानि?

३ पतिरेव दैवतं वनितानाम्।

४ चित्रेयं दैवगति। अवसरेषु पुष्कलः पुरुषकारः।

પ્ર. ૫ કથા અને આખ્યાયિકાનાં લક્ષણો જણાવી, દશકુમારચરિતનું સાહિત્યિક મૂલ્યાંકન કરો. (૨૦)

અથવા

પ્ર. ૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૨૦)

૧ દંડીનું જીવન

૨ ધૂમિની વાર્તાનો કથાસાર

૩ મિત્રગુપ્તનું પાત્રાલેખન

૪ કંન્દુકનૃત્ય

———×———